

PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ BẢO HIỂM HƯU TRÍ VÀ MỘT SỐ KIẾN NGHỊ SỬA ĐỔI

TRẦN THỊ THUYẾT LÂM *

Tóm tắt: Sau gần 10 năm thực hiện, Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014 đang trong quá trình sửa đổi. Một trong những nội dung trọng tâm được Nhà nước, xã hội và người lao động đặc biệt quan tâm trong sửa đổi Luật Bảo hiểm xã hội lần này, đó chính là bảo hiểm hưu trí bởi tình trạng người lao động hưởng bảo hiểm xã hội một lần, rời khỏi hệ thống bảo hiểm xã hội ngày càng có xu hướng gia tăng. Điều này không chỉ khiến người lao động tự tước đi quyền được tham gia, thụ hưởng các chế độ bảo hiểm xã hội, đặc biệt là các chế độ dài hạn như hưu trí, tử tuất, dẫn đến rủi ro đối với chính người lao động trong tương lai mà còn tạo ra những thách thức lớn trong việc thực hiện mục tiêu mở rộng bảo hiểm xã hội và đảm bảo an sinh xã hội đất nước theo Nghị quyết số 28/NQ-TW. Bài viết phân tích quy định của pháp luật, thực tiễn và những vướng mắc chủ yếu trong thực hiện pháp luật về bảo hiểm hưu trí bắt buộc. Trên cơ sở đó đề xuất những kiến nghị sửa đổi Luật Bảo hiểm xã hội năm 2014, góp phần hoàn thiện Dự thảo Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi) về bảo hiểm hưu trí.

Từ khoá: Bảo hiểm xã hội; bảo hiểm hưu trí; bảo hiểm hưu trí hằng tháng; bảo hiểm xã hội một lần
Nhận bài: 13/10/2023 Hoàn thành biên tập: 29/12/2023 Duyệt đăng: 29/12/2023

VIETNAMESE LAW ON PENSION INSURANCE AND SOME RECOMMENDATIONS FOR IMPROVEMENT

Abstract: After nearly 10 years of implementation, the 2014 Social Insurance Law is in the process of being revised. With an increasing number of workers requesting one-time social insurance and leaving the social insurance system, one of the key contents of this revision that the State, society and workers pay special attention to is pension insurance. One-time social insurance not only causes workers to deprive themselves of the right to participate and enjoy full social insurance benefits, especially long-term benefits such as pension and death benefits, leading to risks for the workers themselves in the future but also creates great challenges to the goal of expanding social insurance and ensuring the country's social security as stated in Resolution No. 28/NQ-TW. This article will analyse the legal provisions, actual practices, and some main problems in implementing the law on compulsory pension insurance. On that basis, it will also propose recommendations to amend the 2014 Social Insurance Law as a contribution to completing the provisions on pension insurance in the draft of the revised Social Insurance Law.

Keywords: Social insurance, pension insurance, monthly pension insurance, one-time social insurance
Received: Oct 13th, 2023; Editing completed: Dec 29th, 2023; Accepted for publication: Dec 29th, 2023

1. Thực trạng pháp luật Việt Nam hiện hành về bảo hiểm hưu trí

Bảo hiểm hưu trí (BHHT) là sự bảo đảm

thu nhập cho người lao động (NLĐ) khi hết tuổi lao động hoặc không còn tham gia quan hệ lao động nữa trên cơ sở đóng góp vào quỹ bảo hiểm xã hội (BHXH) theo quy định của pháp luật¹.

* Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: thuyamlm@hlu.edu.vn

¹ Trường Đại học Luật Hà Nội (2022), *Giáo trình*